

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse v právní věci **žalobce: Ing. J. M.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2013, č. j. 14275/13/5000-14503-703157,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2013, č. j. 14275/13/5000-14503-703157, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Ústecký kraj (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 19. 4. 2013, č. j. 1161904/13/2500-00600-505957. Tímto rozhodnutím povinný subjekt podle § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 31. 12. 2014 (dále jen „informační zákon“), odmítl žádost žalobce ze dne 15. 4. 2013 o poskytnutí informací, a to seznamu fyzických a právnických osob - dodavatelů, včetně jejich identifikace, u kterých povinný subjekt prověřoval nebo prověřuje jejich obchodní vztahy s panem Okrutou. Žalobce se v žalobě současně domáhal toho, aby soud nařídil povinnému subjektu poskytnout požadované informace a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

V žalobě žalobce předeslal, že žádal o poskytnutí seznamu dodavatelů daňového subjektu P. O., kterého žalobce v daňovém řízení zastupoval. Žalobce považoval za nesporné, že jím požadované informace souvisí s prováděním kontrolní činnosti povinného subjektu na základě zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), který ukládá povinnost mlčenlivosti (§ 9, § 52 až § 55 tohoto zákona). Nutnou podmínkou pro aplikaci § 11 odst. 3 informačního zákona je skutečnost, že se musí jednat o informace, které povinný subjekt získal od třetích osob, podle žalobce naopak není možné odmítnout poskytnutí informací pramenících z vlastní činnosti povinného subjektu. Žalobce namítal, že zmíněná nutná podmínka nebyla v této věci naplněna, neboť požadované informace o tom, které subjekty byly nebo jsou podrobeny kontrolním úkonům ze strany povinného subjektu, nic nevypovídají o tom, jaké skutečnosti povinný subjekt při provádění kontrolních úkonů zjistil. Podle žalobce je přitom jedno, zda tyto skutečnosti zjistil vlastní činností, nebo od kontrolovaného subjektu. Žalobce zdůraznil, že nelze klást rovnítko mezi informací o tom, koho povinný subjekt kontroluje, a informací o tom, co při této kontrole zjistil. Jelikož požadované informace vůbec nepředstavují informace získané při plnění úkolů kontrolní činnosti, nelze podle žalobce jejich poskytnutí odeprít s odkazem na § 11 odst. 3 informačního zákona.

Žalobce dále namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřoval v tom, že žalovaný v odůvodnění s odkazem na důvodovou zprávu k novele informačního zákona zmínil úmysl zákonodárce zamezit poskytnutí informací způsobících poškodit jednotlivé účastníky hospodářské soutěže a zvýhodnit jejich konkurenty, kteří by se mohli snadno dostat k citlivým vnitropodnikovým informacím, aniž současně vysvětlil, jak by v důsledku poskytnutí požadovaných informací mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže. Podle názoru žalobce text důvodové zprávy potvrzuje úmysl zákonodárce zamezit poskytnutí informací toliko získaných od kontrolovaných subjektů, když výslovně zmiňuje nebezpečí zneužití citlivých vnitropodnikových informací. Žalobce připomněl, že požadované informace jsou takové povahy, že se nemůže jednat o vnitropodnikové informace. Argumentace žalovaného důvodovou zprávou je proto podle žalobce nepatřičná.

Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Uvedl, že seznam dodavatelů pana O. může povinný subjekt zjistit pouze z dokladů jemu poskytnutých panem O. v rámci daňové kontroly. Dalším možným zdrojem takových informací je daňová kontrola u jiného daňového subjektu, při které povinný subjekt zjistí, že se jedná o dodavatele pana O. Žalovaný podotkl, že v obou případech se jedná o informace získané od třetí osoby při provádění kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti. Žalovaný dodal, že požadované informace nevznikly činností povinného subjektu, proto je ani nemohl poskytnout.

K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že argumentace důvodovou zprávou k novele informačního zákona reagovala na námitku obsaženou v odvolání žalobce. Žalovaný zdůraznil, že v napadeném rozhodnutí dostatečně vysvětlil, že povinný subjekt odmítl žalobci sdělit požadované informace z důvodů uvedených v § 11 odst. 3 informačního zákona, neboť tyto informace získal při provádění daňové kontroly. Zmíněné ustanovení vylučuje poskytnutí všech informací získaných povinným subjektem od třetích osob a text zákona, ani ustálená judikatura podle žalovaného nevyžadují,

aby povinný subjekt posuzoval, zda poskytnutí té které informace může, či nemůže poškodit účastníky hospodářské soutěže a zda je, či není citlivou vnitropodnikovou informací.

O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce ani žalovaný nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.

Napadené rozhodnutí odvolacího orgánu soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaný argumentoval úmyslem zákonodárce zamezit poskytnutí informací způsobilých poškodit jednotlivé účastníky hospodářské soutěže, aniž vysvětlil, jak by v důsledku poskytnutí požadovaných informací mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže. V této souvislosti soud zdůrazňuje, že klíčovým důvodem pro odmítnutí žádosti žalobce o poskytnutí informací bylo naplnění podmínek ustanovení § 11 odst. 3 informačního zákona, které žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Pokud nad rámec tohoto důvodu poukázal žalovaný také v obecné rovině na nutnost ochrany účastníků hospodářské soutěže prostřednictvím zamezení poskytnutí informací, rozhodně tím nezpůsobil nepřezkoumatelnost svého rozhodnutí. Uvedená námitka proto není důvodná.

Žalobce by měl vzít v potaz skutečnost, že poskytnutím požadovaných informací ze strany povinného subjektu tyto informace nezíská pouze on, nýbrž každý. Podle § 5 odst. 3 věty první informačního zákona totiž platí, že „[d]o 15 dnů od poskytnutí informací na žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.“ To znamená, že pokud by povinný subjekt žalobci poskytl seznam dodavatelů P. O., u nichž prověřoval nebo prověřuje obchodní vztahy s P. O., musel by následně tento seznam zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, tj. prostřednictvím internetu. Tím by úplně kdokoli získal možnost zjistit, s kým má P. O. obchodní vztahy, které povinný subjekt z daňového hlediska prověřuje, což by mohlo osoby v tomto seznamu uvedené poškodit. Z tohoto pohledu má podle názoru soudu nezanedbatelný význam výše zmíněná argumentace žalovaného.

Jak již bylo uvedeno, hlavní důvod odmítnutí žádosti o informace spatřoval žalovaný v tom, že mu v poskytnutí informací brání ustanovení § 11 odst. 3 informačního zákona, podle kterého platí, že „[i]nformace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.“

S ohledem na obsah žádosti o poskytnutí informací považuje soud za potřebné na tomto místě připomenout základní principy dokazování v daňovém řízení. Důkazní břemeno mezi daňovým subjektem a správcem daně je v daňovém řízení rozvrženo nerovnoměrně ve prospěch správce daně. Při správě daní se neuplatňuje zásada vyhledávací tak jako zejména v trestním právu, což odpovídá faktu, že důkazní břemeno ohledně výše daně nenese stát, nýbrž daňový subjekt. Primární iniciativa tudíž přísluší daňovému subjektu, který v procesu dokazování vedeném správcem daně musí své břemeno unést (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 8 Afs 62/2013 - 37, v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005, nebo v rozsudku ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Afs 12/2003 - 277, publ. pod č. 666/2005, všechny tyto rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz). Pro projednávanou věc to znamená, že povinný subjekt sám nemá povinnost žádné informace vyhledávat, ale spíše shromažďuje a vyhodnocuje informace, které mu poskytují účastníci daňových řízení, tj. z hlediska dikce citovaného ustanovení třetí osoby.

Podle názoru soudu je žalobcem požadovaný seznam dodavatelů P. O., pokud existuje a pokud jím povinný subjekt disponuje, zcela nepochybně informací, kterou povinný subjekt získal při plnění úkolů v rámci své kontrolní činnosti, tj. při provádění daňové kontroly u P. O. přímo od něj, případně při provádění daňové kontroly u jiného daňového subjektu, který měl obchodní vztah s P. O., od tohoto jiného daňového subjektu. V každém případě se tedy jedná o informace získané od třetí osoby v rámci kontrolní činnosti povinného subjektu, na které se – jak správně uvedl i žalobce – podle § 9 a § 52 až § 55 daňového řádu vztahuje povinnost mlčenlivosti. Tvrzení žalobce, že požadované informace jsou takové povahy, že se nemůže jednat o vnitropodnikové informace, nemá na uvedený závěr žádný vliv.

Žalobce se tedy mýlí, pokud tvrdí, že požadované informace vůbec nepředstavují informace získané při plnění úkolů kontrolní činnosti, neboť právě a jedině v rámci své kontrolní činnosti získává povinný subjekt tento typ informací, které potřebuje opět právě a jedině pro svou kontrolní činnost. Povinný subjekt je správcem daně ve smyslu § 10 odst. 1 daňového řádu s pravomocí vymezenou v § 11 téhož zákona, tedy jeho hlavním smyslem činnosti je správa daní, tj. podle § 1 odst. 2 daňového řádu postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Pouze pro tyto účely a pouze v rámci této činnosti získává povinný subjekt informace, a to zásadně od třetích osob při současné povinnosti zachovávat mlčenlivost.

Tvrdí-li žalobce, že požadované informace o tom, které subjekty byly nebo jsou podrobeny kontrolním úkonům ze strany povinného subjektu, nic nevypovídají o tom, jaké skutečnosti povinný subjekt při provádění kontrolních úkonů zjistil, soud podotýká, že tento

argument nic nemění na tom, že povinný subjekt získal požadované informace od třetí osoby při plnění úkolů v rámci své kontrolní činnosti, při které je vázán mlčenlivostí, což znamená, že tyto informace není oprávněn poskytnout. Žalobce se mylí také v tom, že podle jeho názoru je jedno, zda povinný subjekt získal požadované informace vlastní činností, nebo od kontrolované osoby. Soud znovu připomíná, že informace získané od kontrolované osoby nelze podle § 11 odst. 3 informačního zákona poskytnout. Naopak informace, které by při plnění úkolů povinného subjektu vznikly jeho vlastní činností, by povinný subjekt poskytnout měl. O takové informace se však v projednávané věci nejedná, neboť pokud povinný subjekt disponuje nějakým seznamem dodavatelů P. O., nevytvořil jej vlastní činností, nýbrž jej získal od třetí osoby.

Na okraj soud poznamenává, že pokud bude povinný subjekt (správce daně) v průběhu daňového řízení vedeného s daňovým subjektem P. O. prověřovat nějaké obchodní vztahy Petra Okruty s jeho dodavateli, musí postupovat v souladu s daňovým řádem a se všemi svými zjištěními a závěry z nich učiněnými musí daňový subjekt, resp. jeho zástupce (žalobce) seznámit a poskytnout mu možnost se k těmto skutečnostem vyjádřit. Žalobce tudíž bude mít možnost požadované informace získat v průběhu daňového řízení v intencích daňového řádu.

Soud uzavírá, že na požadovanou informaci se vztahuje zákaz poskytnutí uvedený v § 11 odst. 3 informačního zákona, tudíž povinný subjekt rozhodl správně, pokud žádost žalobce odmítl. Zcela souladu s právními předpisy je podle názoru soudu i žalobou napadené rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti žalobce potvrdil. Žalobu vyhodnotil soud jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 15. června 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová